

امریکا تلاش کرد
به خاطر تغییر
افکار عمومی
این فساد را
کنترل کند
منتهی فساد
آنقدر در تمامی
ساختارهای
سیاسی،
اجتماعی،
فرهنگی و
رسانه‌ای
افغانستان
رسوخ کرده بود
که حتی کنترل
آن از دست
امریکا هم خارج
شده

از فسادهای رایجی که در سطح جهانی هم مشهور شد، فساد اخلاقی موجود در ارگ ریاست جمهوری افغانستان بود. تاریخ به ما نشان داده است که به خاطر اینکه نسل جوان نقشی خنثی داشته باشند، قدرت‌ها این روش را در پیش گرفته‌اند. گسترش فساد مالی و اداری به نفع امریکا بود زیرا از این طریق می‌توانست حمایت و پشتیبانی افراد فاسد را داشته باشد. در رسانه‌ای که مربوط به خود امریکایی‌ها بود اعلام شد که افغانستان در صدر فهرست کشورهای فاسد جهان قرار گرفته است و این باعث بدنام شدن خود امریکا در سطح جهانی شد. امریکا تلاش کرده به خاطر تغییر افکار عمومی این فساد را کنترل کند منتهی فساد آنقدر در تمامی ساختارهای اجتماعی، فرهنگی و رسانه‌ای افغانستان رسوخ کرده بود که حتی کنترل آن از دست امریکا هم خارج شده. به نظر بنده یکی از عوامل فروپاشی زود هنگام حکومت دست‌نشانده امریکا همین بحث فساد مالی، اداری و اخلاقی بود؛ در زمان آقای اشرف غنی هر روز از این فسادهای گسترده پرده برداری می‌شد.

در صحبت‌های تان به افرادی اشاره کردید که با امریکا همکاری می‌کردند؛ در گفت‌وگوی ما با مردم هم اسم معتمدین فاسدی ذکر شد که در شمال و در کابل کاخ‌سازی‌های بسیاری کردند. آنها چطور می‌توانستند این ثروت‌ها را کسب کنند؟

یکی از سیاست‌های امریکا در طی ۲۰ سال گذشته، جزیره‌های قدرت در افغانستان بود؛ به خاطر اینکه منازعات قومی، شکاف و اختلاف بین مردم افغانستان را تشدید بکند؛ سیاست «تفرقه بینداز و حکومت کن» را در دستور کار قرار داد. چهره‌هایی که به ظاهر نماینده احزاب مختلف افغانستان بودند، مورد حمایت امریکا قرار گرفتند؛ زیرا این کار باعث می‌شد که دولت مرکزی، قوی و نیرومند در افغانستان شکل نگیرد، چون اگر این دولت شکل می‌گرفت، دیگر نیاز به حضور امریکا در افغانستان نبود. در واقع امریکا در افغانستان چند حکومت موازی تشکیل داده بود. اولین آن حکومت مرکزی بود، دوم رهبرانی بودند که با سرقت‌داری مردم و حمایت امریکا کاخ‌هایی برای خود ساخته بودند. مجموعه‌ای از عوامل و حمایت‌های امریکا از افرادی خاص باعث شد که این قشر صاحب سرمایه‌های کلان و هنگفتی شوند و بیت‌المال افغانستان را از بین ببرند. همین دلایل باعث شد که مردم از این افراد متنفر شوند و زمانی که اینها در جنگ با طالبان از مردم یاری خواستند کسی با آنان همکاری نکرد و طالبان برآحتی توانستند افغانستان را تصرف کنند. در نهایت هم از خاک افغانستان گریختند و مردم افغان از اینکه سرمایه‌هایشان به جا مانده است، بسیار خرسند هستند؛ زیرا افغانستان از چهره‌هایی فاسد خالی شده است.

افرادی که از افغانستان اخراج شدند یا فرار کردند، دوباره شبکه فساد را در افغانستان توانستند تشکیل دهند یا فعالیت کنند؟ بالاخره برخی از سرقت‌هایشان را برای اینکه به حکومت مرکزی جدید فشار بیاورند نگه داشته بودند.

خوشبختانه حکومت فعلی در ارتباط به برگرداندن بیت‌المال و جلوگیری از غصب زمین که در حکومت‌های گذشته رایج بود، بسیار موفق عمل کرد. حکومت اعلام کرده است، به دلیل عفو عمومی اموال و دارایی‌های چهره‌های فاسد سیاسی گذشته را مصادره نکند؛ البته نکته بسیار